

Bruksela, 13 lipca 2020 r.
(OR. en)

9283/20

COSCE 7
COPS 239
CFSP/PESC 606

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	13 lipca 2020 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	ST 9177/20
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE w dziedzinie współpracy z Radą Europy w latach 2020–2022

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE w dziedzinie współpracy z Radą Europy w latach 2020–2022 w wersji zatwierdzonej przez Radę (do Spraw Zagranicznych) w dniu 13 lipca 2020 r.

**Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE w dziedzinie współpracy
z Radą Europy w latach 2020–2022**

**Promowanie wartości i opartej na zasadach ogólnoeuropejskiej współpracy i wspieranie
odnowionej Rady Europy**

1. W kontekście powszechnych wyzwań związanych z prawami człowieka, demokracją i praworządnością istnieją duże oczekiwania, by Europa utrzymała wiodącą pozycję w promowaniu tych uniwersalnych wartości. Dlatego też UE zamierza zacieśnić współpracę z Radą Europy, która odgrywa w tych dziedzinach kluczową rolę w oparciu o swoje doświadczenia zdobyte przez ponad 70 lat. Odpowiednie mandaty nowych przywódców UE i Rady Europy, a także przewodnictwa Komitetu Ministrów sprawowane przez państwa członkowskie UE w kolejnym okresie pokrywają się z nowym naciskiem na praworządność, zarówno w UE, jak i poza jej granicami. Występują one również w momencie, gdy globalny obraz sytuacji w zakresie praw człowieka, praworządności i demokracji jest mieszany: z biegiem czasu poczyniono ogromne postępy, wystąpił też jednak regres względem powszechności, niepodzielności i współzależności wszystkich praw człowieka oraz w odniesieniu do demokracji. W przyszłości, w ciągu najbliższych pięciu lat, pojawią się istotne kwestie mające znaczenie dla naszych obywateli, takie jak cyfryzacja i sztuczna inteligencja.
2. UE będzie nadal współpracować z Radą Europy i wspierać ją w ramach swoich wysiłków na rzecz propagowania skutecznego multilateralizmu i stania na straży międzynarodowego porządku opartego na zasadach, zwłaszcza w kontekście wpływu pandemii COVID-19 (w tym jej wpływu społeczno-gospodarczego) na prawa człowieka, demokrację i praworządność, co będzie wymagać odpowiedzi w oparciu o prawa człowieka, gdyż pozwolą one uzyskać lepsze wyniki w stawianiu czoła pandemii, zapewnieniu niedyskryminacji, równości i zachowaniu godności ludzkiej.

3. UE ceni szeroki skład członkowski Rady Europy i podziela jej powołanie na rzecz zapewnienia powszechnego i skutecznego uznawania praw człowieka i podstawowych wolności. Rada Europy jest również ważną platformą dialogu i współpracy na rzecz promowania demokracji i praworządności. W świetle poważnych naruszeń prawa międzynarodowego przez członków Rady Europy w ostatnich latach musimy zachować i rozszerzyć ogólnoeuropejski charakter tej organizacji, zapewnić zgodność członków Rady Europy z ich zobowiązaniami międzynarodowymi, chronić wartości, zasady i normy tej organizacji oraz zapewnić jej skuteczne funkcjonowanie. UE jest zaangażowana na rzecz Rady Europy, która może zajmować się wszystkimi poważnymi naruszeniami prawa międzynarodowego wśród swoich członków, między innymi poprzez nowo ustanowioną uzupełniającą wspólną procedurę, przy jednoczesnym zachowaniu wartości i zapewnieniu, aby wszyscy członkowie Rady Europy wypełniali swoje zobowiązania statutowe.
4. Rola Rady Europy polega na ustalaniu norm w dziedzinie praw człowieka, praworządności i demokracji. Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC) stanowi bezprecedensowe historyczne osiągnięcie. Została ona ratyfikowana przez wszystkie 47 państw członkowskich Rady Europy oraz ustanawia wspólne zasady i normy dotyczące praw człowieka, demokracji i praworządności dla 830 mln osób na całym kontynencie, natomiast jej wdrażanie nadzoruje Europejski Trybunał Praw Człowieka. Ponadto wpływ Rady Europy wykracza poza ten kontynent, jako że wiele z jej konwencji jest otwartych do podpisu na całym świecie, a kilka z jej mechanizmów ma zasięg globalny. Przyszłość UE bardziej niż kiedykolwiek będzie kształtowana i związana z jej sąsiadami. Dlatego też UE, we współpracy z Radą Europy, będzie nadal prowadzić działania z krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi oraz z regionami w jej sąsiedztwie.

5. Na przestrzeni lat usystematyzowana współpraca między UE a Radą Europy¹, oparta na ich różnych, lecz uzupełniających się rolach, zyskała na strategicznym znaczeniu i okazała się sukcesem. Kontynuowane będą regularne dialogi na wysokim szczeblu między instytucjami UE i Rady Europy. UE i jej państwa członkowskie wnoszą największy wkład finansowy do Rady Europy. UE będzie nadal wspierać prace Rady Europy, wnosząc wkład do jej budżetu nadzwyczajnego i wspierając współpracę w dziedzinie prawa, wspomagając dialog polityczny i finansując wspólne programy, obejmujące, ale nie wyłącznie, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące, a także kraje w regionie Partnerstwa Wschodniego i odpowiednie południowe kraje partnerskie objęte europejską polityką sąsiedztwa, oraz Rosję i kraje w Azji Środkowej. Biura i biura programowe Rady Europy odgrywają ważną rolę we współpracy UE i Rady Europy w tych krajach i regionach. UE i Europejski Bank Inwestycyjny zbadają również sposoby wzmocnienia sformalizowanej współpracy z Bankiem Rozwoju Rady Europy. UE będzie współpracować z Radą Europy w kwestii realizacji celów zrównoważonego rozwoju.
6. Do kwestii najwyższej wagi dla Rady Europy należą skuteczność, adekwatność, przejrzystość i widoczność. UE będzie nadal liderem w zakresie wspierania zreformowanej i odnowionej Rady Europy, dostosowując się do nowych wyzwań i przemian oraz dążąc do zapewnienia stabilności finansowej i stałego koncentrowania się na skuteczności. UE będzie promować lepszą widoczność celów i działań Rady Europy oraz informowanie o nich.
7. W ramach trzech filarów, wokół których koncentruje się działalność Rady Europy, w latach 2020–2022 UE skupi się na następujących wspólnych działaniach:

¹ Na podstawie protokołu ustaleń (2007) i oświadczenia o zamiarze współpracy (2014).

I. PRAWA CZŁOWIEKA

8. UE będzie nadal wspierać Radę Europy, działający przy niej Europejski Trybunał Praw Człowieka oraz system konwencji Rady Europy jako główne ramy ochrony praw człowieka w Europie, które z kolei przyczyniają się do większej spójności między polityką wewnętrzną a zewnętrzną UE. **Przy realizacji swoich priorytetów w zakresie praw człowieka w swoich działaniach zewnętrznych UE będzie działać w partnerstwie z Radą Europy, kierując się odnowionym Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji (2020–2024) po jego przyjęciu.**
9. **UE ponownie zobowiązała się do przystąpienia do EKPC.** To nie jest wyłącznie obowiązek traktatowy UE; chodzi tu o poszanowanie naszych podstawowych wartości i stworzenie spójnych ram prawnych w zakresie ochrony prawa człowieka w całej Europie. EKPC, zgodnie z wykładnią Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, odgrywa już zasadniczą rolę w prawie UE, co potwierdza Karta praw podstawowych i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE). Przystąpienie do konwencji umożliwi obywatelom odwoływanie się do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko działaniom podejmowanym przez instytucje UE oraz zwiększy spójność ochrony praw człowieka Europejczyków, także w świetle skarg przeciwko państwom członkowskim wdrażającym prawo UE. Zmienione porozumienie w sprawie przystąpienia musi w pełni przestrzegać prawa UE zgodnie z wykładnią TSUE. 70. rocznica powstania EKPC, która ma być obchodzona na konferencji ministerialnej w Atenach w dniu 4 listopada 2020 r., stanowi okazję do zintensyfikowania wysiłków na rzecz przystąpienia UE do tej konwencji.

10. **UE zajmie się skutkami nowych i powstających technologii cyfrowych dla promowania i ochrony praw człowieka.** Europa musi wykorzystać możliwości wynikające z ery cyfrowej, propagując podejście etyczne i chroniąc prawa człowieka, dbając o to, aby organy ścigania mogły w odpowiedni sposób wykorzystywać nowe technologie zgodnie z obowiązkami wynikającymi z międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, zwracając szczególną uwagę na takie kwestie, jak wolność wypowiedzi, opinii i informacji w internecie, regulacje i polityka prowadząca do moderowania treści online, radykalizacja w internecie, terroryzm i nawoływanie do nienawiści w internecie, wolność myśli, sumienia i religii, prywatność i ochrona danych, sztuczna inteligencja i technologie masowego nadzoru, a także gromadzenie i wykorzystywanie danych biometrycznych, na przykład poprzez wprowadzenie rozpoznawania twarzy w miejscach publicznych. W ramach działań następczych w związku z białą księgą Komisji Europejskiej w sprawie sztucznej inteligencji i w kontekście prac nad aktem prawnym o usługach cyfrowych UE będzie ściśle współpracować z Radą Europy w celu zidentyfikowania zagrożeń i możliwości związanych ze sztuczną inteligencją i technologiami cyfrowymi, w tym ich wpływu na prawa człowieka, praworządność i demokrację, oraz oceni potrzebę przyjęcia dalszych środków w celu zapewnienia, aby ich rozwój, struktura i stosowanie były zgodne z prawami człowieka. UE i Rada Europy będą również kontynuować współpracę w dziedzinie edukacji na rzecz obywatelstwa cyfrowego.
11. **UE będzie współpracować z Radą Europy na rzecz promowania wysokich standardów ochrony danych na całym świecie.** Będzie to czynić na podstawie unowocześnionej Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych („konwencji nr 108”). W szczególności UE będzie współpracować z Radą Europy w celu promowania globalnych zasad i standardów w zakresie zabezpieczeń dostępu organów publicznych do danych osobowych w celach związanych z egzekwowaniem prawa i bezpieczeństwem.

12. UE będzie współpracować z Radą Europy w zakresie promowania równości płci i praw kobiet, a także ich upodmiotowienia i uczestnictwa zarówno w UE, jak i w jej stosunkach zewnętrznych. UE będzie również współpracować z Radą Europy, która jest jednym z kluczowych podmiotów w ustanawianiu norm w tych dziedzinach, w tym w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej; konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska) została ratyfikowana i jest wdrażana przez 21 państw członkowskich UE.
13. UE będzie współpracować z Radą Europy w dziedzinie promowania **wolności słowa, informacji i opinii w internecie i poza nim, a także dostępu do wiarygodnych informacji i wolnych i niezależnych mediów, zwalczania dezinformacji oraz ochrony wolności mediów i bezpieczeństwa dziennikarzy**. W związku z tym platforma Rady Europy na rzecz promowania ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy to ważne miejsce, by propagować dyskusję na temat aktualnych wyzwań w tej dziedzinie oraz sygnalizować konkretne przypadki restrykcyjnych przepisów i ataków na dziennikarzy.
14. Społeczeństwo obywatelskie odgrywa ważną rolę w upowszechnianiu podstawowych wartości Rady Europy. UE będzie współpracować z Radą Europy w celu wzmocnienia i utrzymania ochrony i promowania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w Europie, zwłaszcza w celu **stworzenia sprzyjających warunków dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka**, oraz sprostania wyzwaniom przedstawionym w konkluzjach Rady w sprawie demokracji w związku z kurczącą się przestrzenią demokratyczną dla społeczeństwa obywatelskiego². UE będzie uważnie śledzić dyskusje na temat utworzenia platformy Rady Europy na rzecz ochrony obrońców prawa człowieka.
15. Jeżeli chodzi o kwestie **środowiskowe**, Rada Europy pomaga kształtować dobrze dostosowane ramy prawne w Europie. Wdrażając Europejski Zielony Ład, Komisja Europejska będzie śledzić dyskusje w ramach Rady Europy dotyczące związku między prawami człowieka a środowiskiem, w tym działaniami na rzecz zwalczania przestępstw przeciwko środowisku. UE wspiera starania podjęte w odpowiednim czasie przez Radę Europy na rzecz właściwego zajęcia się tą kwestią.

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12836-2019-INIT/pl/pdf>, przyjęte w dniu 14 października 2019 r.

16. W kontekście zatrudnienia i spraw społecznych ważnym punktem odniesienia dla wdrażania **europejskiego filaru praw socjalnych** UE jest **Europejska karta społeczna** Rady Europy i zmieniona Europejska karta społeczna. Komisja Europejska przygotowuje plan działania służący wdrożeniu europejskiego filaru praw socjalnych i będzie kontynuować jego wdrażanie na Bałkanach Zachodnich w kontekście programów reform gospodarczych. W związku z tym, że Europejska karta społeczna kładzie szczególny nacisk na ochronę między innymi osób starszych, dzieci, osób z niepełnosprawnościami i pracowników migrujących, UE będzie współpracować z Radą Europy w celu zagwarantowania podstawowych praw społecznych i gospodarczych zgodnie z tymi międzynarodowymi zobowiązaniami, zwłaszcza w przypadku kryzysów światowych, takich jak pandemia COVID-19.
17. Ochrona i wspieranie praw człowieka i podstawowych wolności nadal leżą u podstaw **polityki azylowej i migracyjnej** UE. Unia jest zaangażowana we wzmacnianie zdolności odpowiednich zainteresowanych stron w zakresie realizacji tego podejścia. UE dąży do stworzenia humanitarnego, odporniejszego i skuteczniejszego systemu migracji i azylu oraz jest zaangażowana w mandat Rady Europy w zakresie gromadzenia informacji i oferowania doradztwa i pomocy państwom członkowskim Rady Europy w oparciu o odpowiednie normy dotyczące ochrony praw człowieka przysługujących migrantom, osobom ubiegającym się o azyl i uchodźcom w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem grup szczególnie wrażliwych, takich jak małoletni bez opieki, kobiety narażone na ryzyko, dzieci, osoby z niepełnosprawnościami lub osoby doświadczające dyskryminacji lub przemocy. Prace Rady Europy doprowadziły do postępów w dziedzinie migracji, zwłaszcza w celu ograniczenia handlu ludźmi.
18. Zgodnie z konkluzjami Rady przyjętymi w grudniu 2019 r. w sprawie **środków będących alternatywą wobec pozbawienia wolności**, wykorzystania kar i środków nieizolacyjnych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, UE będzie ściśle współpracować z Radą Europy w celu znalezienia synergii w swoich podejściach.

19. UE będzie ściśle współpracować z Radą Europy w zakresie wzmacniania ochrony i promowania praw człowieka w obszarach, które wymagają wzmożonej uwagi, takich jak walka z dyskryminacją (zwłaszcza przez szerzenie wiedzy na temat działań prowadzonych przez Europejską Komisję przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) przy Radzie Europy oraz wdrażanie jej zaleceń), w tym zwalczanie dyskryminacji w odniesieniu do LGBTI+ oraz orientacji seksualnej [i tożsamości płciowej], a także wolności religii lub przekonań, jak również ochrony dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (z myślą o **przystąpieniu UE do konwencji z Lanzarote**). Szczególną uwagę należy poświęcić wspólnym działaniom na rzecz walki z rozprzestrzenianiem się mowy nienawiści i przestępstw z nienawiści w Europie. UE pozostaje zaangażowana w prace Rady Europy służące wzmocnieniu poszanowania praw osób należących do mniejszości (w szczególności ich integracji społeczno-ekonomicznej, w tym społeczności romskich, w tym mniejszości narodowych, zgodnie z obowiązującymi normami Rady Europy, standardami i zaleceniami Komisji Weneckiej). W ramach konsensusu między UE a Radą Europy w sprawie zniesienia kary śmierci utrzymano wspólne zobowiązanie na rzecz wyeliminowania kary śmierci w innych miejscach. UE będzie nadal zacieśniać współpracę z Radą Europy w zakresie zwalczania handlu ludźmi i ochrony godności życia ludzkiego. Działania przeciwko handlowi ludźmi, zwłaszcza kobietami i dziewczętami, wymagają wspólnych wysiłków podejmowanych przez szerokie spektrum odpowiednich podmiotów oraz skoordynowanego i spójnego podejścia we wszystkich istotnych obszarach polityki, takich jak bezpieczeństwo w zakresie migracji, wymiar sprawiedliwości, równość, zatrudnienie oraz rozwój w stosunkach wewnętrznych i zewnętrznych UE.
20. UE będzie nadal wspierać współpracę między Agencją Praw Podstawowych a Radą Europy, zgodnie z ich odpowiednimi mandatami.

II. DEMOKRACJA

21. UE dąży do **pielęgnowania, ochrony i wzmacniania naszej demokracji**.

22. W konkluzjach Rady w sprawie demokracji podkreślono, że w dzisiejszym świecie demokracja jest wystawiana na próbę i kwestionowana. O ile w wielu krajach demokracja pozostaje silna, tak w innych daje się zaobserwować rosnące tendencje autorytarne.

Wyzwania związane z demokracją są wielorakie i wymagają kompleksowego działania, w tym poprzez wspieranie i promowanie wolnego i niezależnego społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka i niezależnych mediów, większej przejrzystości procesów demokratycznych, umiejętności cyfrowych, włączenia społecznego i edukacji obywatelskiej jako niezbędnego średnio- i długoterminowego wkładu w odporność demokracji oraz przeciwdziałanie ingerencji manipulacyjnej, w tym kampaniom dezinformacyjnym.

23. UE z zadowoleniem przyjmuje ważne prace Rady Europy prowadzone za pośrednictwem jej ram odniesienia w zakresie kompetencji na rzecz kultury demokratycznej, wspomagające systemy **edukacji**, zarówno w kontekście formalnym, jak i nieformalnym, w wyposażaniu młodych ludzi w kompetencje niezbędne do promowania praw człowieka, demokracji i praworządności, co uzupełnia działania UE na rzecz wspierania demokracji. Unia będzie nadal angażować się w działania Rady Europy służące promowaniu innych narzędzi i inicjatyw, które wspierają edukację na rzecz demokratycznego obywatelstwa i edukacji w dziedzinie praw człowieka, między innymi w kontekście częściowego porozumienia Rady Europy mającego na celu ustanowienie obserwatorium nauczania historii w Europie. Dla lepszego zrozumienia kultur zasadnicze znaczenie ma rola języków, świadomości językowej i kompetencji w zakresie wielojęzyczności, gdyż przyczyniają się one do rozwoju demokratycznego obywatelstwa w całej zróżnicowanej językowo i kulturowo Europie. W zaleceniu Rady UE (2019) w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków przewidziano ramy zacieśniania współpracy z Radą Europy i Europejskim Centrum Języków Nowożytnych w dziedzinie wysokiej jakości edukacji językowej.

24. UE czerpie znaczne korzyści z **wiedzy fachowej Komisji Weneckiej na temat demokracji poprzez prawo**, zwłaszcza w działaniach zewnętrznych, gdzie UE polega na ekspertyzie Komisji Weneckiej, która ma pomóc w poprawie standardów konstytucyjnych i prawa wyborczego. Komisja Wenecka pomaga również w procesach sądowych, związanych z zarządzaniem i w innych procesach reform, w szczególności w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących oraz w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa (EPS). UE dąży do wzmocnienia współpracy z Komisją Wenecką i jej Sekretariatem, na przykład we wspieraniu reform ordynacji wyborczej w oparciu o zalecenia unijnej misji obserwacji wyborów w regionach, takich jak Ameryka Łacińska i Afryka Północna.
25. **UE będzie propagować regularne wymiany z sekretariatem Komisji Weneckiej** na temat standardów prawa wyborczego i wspólnie badać, w jaki sposób opinie prawne Komisji Weneckiej i zalecenia unijnych misji obserwacji wyborów mogą się wzajemnie wzmacniać.
26. Media społecznościowe i technologie wyborcze tworzą nowe **możliwości, a także wyzwania** dla procesów wyborczych i demokracji. UE będzie propagować poszanowanie standardów i zaleceń Rady Europy dotyczących procesów wyborczych i demokracji. UE będzie zachęcać do regularnej wymiany informacji z Radą Europy w celu zacieśnienia współpracy w zakresie opracowywania i promowania norm odnoszących się do tych kwestii, w tym ochrony integralności procesów wyborczych.
27. UE wzmocni dialog i współpracę z Radą Europy w zakresie możliwości wzmocnienia roli i znaczącego **udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego** i krajowych instytucji zajmujących się prawami człowieka w pracach tej organizacji, zgodnie z decyzją podjętą na 129. sesji Komitetu Ministrów Rady Europy (Helsinki, 14–15 maja 2019 r.).
28. UE wzmocni dialog i współpracę z Radą Europy z myślą o **zwiększeniu udziału i reprezentacji kobiet i młodzieży** – a także o ich interesach – w życiu publicznym i politycznym.

29. Rezolucja Rady UE z 2019 r. w sprawie **kulturowego wymiaru** zrównoważonego rozwoju³ będzie stanowić kluczowe ramy pogłębienia współpracy związanej z kulturą i dziedzictwem kulturowym. Konwencja ramowa Rady Europy w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa (konwencja z Faro), Europejskie Dni Dziedzictwa oraz rozszerzone częściowe porozumienie Rady Europy w sprawie szlaków kulturowych stanowią przykłady ścieżek współpracy między UE a Radą Europy. UE będzie nadal propagować Konwencję Rady Europy nr 221 o przestępstwach przeciwko dobrom kultury (konwencję z Nikozji) i przystąpienie do niej przez państwa członkowskie Rady Europy.

III. PRAWORZADNOŚĆ

30. **UE podwoiła swoje zaangażowanie na rzecz przestrzegania praworządności.**

Praworządność jest warunkiem demokracji oraz poszanowania praw człowieka i pełnego z nich korzystania. W kontekście UE kluczowe znaczenie ma zapewnienie dobrobytu europejskim obywatelom poprzez sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku. Podważanie praworządności zagraża prawom człowieka oraz prawnej, politycznej i gospodarczej podstawie funkcjonowania Unii Europejskiej. W swoim komunikacie pt. „Umocnienie praworządności w Unii – plan działania”⁴ Komisja przedstawiła podejście oparte na trzech filarach: promowaniu kultury praworządności, zapobieganiu pojawianiu się problemów w zakresie praworządności oraz zapewnianiu skutecznej reakcji w razie ich wystąpienia. W celu wzmocnienia aspektów prewencyjnych Komisja ogłosiła utworzenie kompleksowego europejskiego mechanizmu praworządności mającego ogólnounijny zakres i przewidującego obiektywne sprawozdanie roczne Komisji Europejskiej. Podejście do monitorowania będzie takie samo we wszystkich państwach członkowskich UE. Monitorowanie prowadzone w ramach europejskiego mechanizmu praworządności będzie uwzględniać istniejące instrumenty i wiedzę fachową Rady Europy w tej dziedzinie.

³ [Dok. ST 13336/19.](#)

⁴ Dok. COM(2019) 343 final.

31. W tym kontekście Komisja dąży do zacieśnienia współpracy z Radą Europy, w tym Komisją Wenecką, GRECO oraz Europejską Komisją na rzecz Efektywności Wymiaru Sprawiedliwości (CEPEJ) przy Radzie Europy. Rada Europy wyznaczyła na prośbę Komisji osobę do kontaktów w ramach sieci punktów kontaktowych ds. praworządności, a Komisja będzie ściśle współpracować z Radą Europy, aby zapewnić wzajemne wzmacnianie się prac nad praworządnością i uniknięcie zbędnego powielania działań. W celu przygotowania sprawozdania rocznego Komisja Europejska zaangażuje się również w dialog z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak Rada Konsultacyjna Sędziów Europejskich i Rada Konsultacyjna Prokuratorów Europejskich. Lista kontrolna Komisji Weneckiej dotycząca praworządności może pomóc w określeniu konkretnych zagrożeń i niedociągnięć.
32. Udział UE w GRECO w charakterze obserwatora ułatwia współpracę z Radą Europy w zakresie budowania zdolności i wdrażania standardów mających na celu wzmocnienie praworządności i walki z korupcją, takich jak ochrona sygnalistów. UE będzie nadal ściśle współpracować z GRECO w zakresie budowania zdolności i wdrażania standardów w celu wzmocnienia walki z korupcją.
33. Prace podjęte przez Radę Europy przyczyniły się już do poprawy reakcji **wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych** w UE, tak aby zapobiegać radykalizacji prowadzącej do terroryzmu i brutalnego ekstremizmu oraz reintegracji i resocjalizacji przestępców terrorystycznych.
34. W dziedzinie **walki z cyberprzestępczością** UE będzie nadal współpracować w ramach budapeszteńskiej Konwencji o cyberprzestępczości i jej protokołów dodatkowych. Zapewni również spójność między negocjowanym drugim protokołem dodatkowym a pracami UE nad poprawą transgranicznego dostępu do dowodów elektronicznych, a także będzie promować konwencję budapeszteńską jako ramy międzynarodowej współpracy i budowania zdolności.

35. Zobowiązanie UE do wspierania praworządności rozciąga się na **kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące oraz sąsiedztwo UE**, w przypadku których UE będzie kontynuować współpracę z Radą Europy w celu wspierania państw w przeprowadzaniu zasadniczych reform i szkoleń dotyczących wymiaru sprawiedliwości, walki z korupcją, promowania praw człowieka oraz roli wolnych i niezależnych mediów i społeczeństwa obywatelskiego, a także, w odniesieniu do krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących, w celu monitorowania postępów czynionych w tych dziedzinach, zgodnie z, w stosownych przypadkach, wzmocnioną metodyką procesu akcesyjnego.
-